

РЕШЕНИЕ

№ 3323

гр. София, 29.06.2020 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Първо отделение 9 състав,
в публично заседание на 16.06.2020 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Камелия Серафимова

при участието на секретаря Анжела Савова и при участието на прокурора Десислава Кайнакчиева, като разгледа дело номер **10** по описа за **2020** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Настоящото административно производство е по реда на чл.,вр.203 и сл.АПК, вр с чл.1 от ЗОДОВ.

Образувано е по искова молба на И. В. В. от [населено място] срещу ВСС за заплащане на обезщетение за претърпени от него имуществени вреди в размер на 1000 лева-заплатено от него адвокатско възнаграждение в хода на образувано дисциплинарно производство пред ВСС №14/2011 година, настъпили на на 28.11.2011 година , ведно със законната лихва от датата на постъпване на исковата молба в съда до окончателното изплащане на сумата, както и сумата от 305,34 лева-законна лихва за забава върху горепосочената сума за периода от 24.11.2013 година до 24.11.2016 година.

В исковата молба се твърди,че в хода на образувано дисциплинарно производство ищецът е ангажирал адвокат ,като е заплатил адвокатско възнаграждение. Наложено дисциплинарно наказание- намаляване на трудовото възнаграждение с 10% за срок от 6 месеца е отменено с влязло в сила Решение на ВАС, и от образуваното дисциплинарно производство ищецът е претърпял имуществени вреди в размер на 1000 лева. Иска се да бъде осъден ответникът да заплати посочените суми.

В съдебно заседание ищецът-И. В. В. редовно и своевременно призован, не се

явява. Исковата му молба на заявените основания се поддържа адвокат М.,редовно упълномощен,който поддържа исковата молба ,заявява претенция за присъждане на разноски в производството пред АССГ и желае да бъде уважена исковата молба.Съображения относно основателността и доказаността на исковите за обезщетение развива и в представени писмени бележки.

Ответникът по иска- ВСС редовно и своевременно призован, се представлява от юрисконсулт В., която оспорва исковата молба като неоснователна, прави възражение за недопустимост на иска, заявява претенция за присъждане на разноски. Съображения относно неоснователността на исковите претенции развива и в представените по делото писмени бележки

СГП редовно и своевременно призована, се представлява от прокурор К., който намира исковата молба за неоснователна и недоказана както по основание, така и по размер.

Административен съд София-град след като прецени събраните по делото доказателства, ведно с доводите и възраженията на страните при условията на чл.142, ал.1 АПК, вр. с чл.188 ГПК, прие за установено следното:

На 17.11.2011 година ВСС на основание чл.316,ал.2 от ЗСВ образувал Дисциплинарно производство за налагане на дисциплинарно наказание по чл.308,ал.1,т.6 от ЗСВ- дисциплинарно освобождаване от длъжност на И. В. В.-Окръжен прокурор на Окръжна прокуратура- Х. и е избран дисциплинарен състав.

На 18.11.2011 година до ищеца е изпратено съобщение , че с Решение по Протокол № 37 от 17.11.2011 година на основание чл.316,ал.2 от ЗСВ е образувано дисциплинарно производство – Дисциплинарно дело №14/2011 година по описа на ВСС по Предложение на Главния прокурор на РБ и съгласно чл.317,ал.1 от ЗСВ ищецът е уведомен , че на 13 декември 2011 година от 14 часа в заседателната зала на ВСС е насрочено закрито заседание на Д. състав, но което заседание той може да се яви лично както и да ползва адвокатска защита и му е даден 7 дневен срок да депозира писмено възражение.

Уведомяването е връчено на дата 22.11.2011 година.

На 24.11.2011 година с Решение по Протокол № 38 ВСС отстранил от длъжност И. В. В. от длъжност- Окръжен прокурор в Окръжна прокуратура в Х. за срок от 6 месеца на основание чл.232 от ЗСВ.

На 28.11.2011 година, ищецът В. депозирал писмено възражение по повод образуваното срещу него дисциплинарно производство, като към възражението си представи както пълномощно, така и Договор за правна защита и съдействие, с който ищецът упълномощил адвокат В. Г. Б. да осъществява процесуално представителство по Дисциплинарно дело №14/2011 година пред ВСС с договорено възнаграждение- 1000 лева ,платено в брой.

На 13.12.2011 година е проведено заседание на Д. съвет , на което се е явил както ищецът , така и неговият упълномощен адвокат Б./ лист 47 от делото/

На 17.01.2012 година е проведено заседание на Д. съвет,на което е присъствал ищецът и адвокат Б./ лист 74 от дисциплинарното производство/.

На 15.02.2012 година е проведено заседание на Д. съвет, на което отново се е явил ищецът и адвокат Б..

С Решение №10-00-009/17.04.2012 година Д. състав на ВСС предложил на ВСС да приеме,че предложението на Главния прокурор на РБ за налагане на дисциплинарно

наказание по чл.308,ал.1,т.6 от ЗСВ- дисциплинарно уволнение на прокурор И. В. В.-административен ръководител на Окръжна прокуратура- Х. е неоснователно и недоказано по правното си основание .

С Решение по Протокол №23/07.06.2012 година, ВСС на основание чл.308,ал.1,т.3 от ЗСВ наложил дисциплинарно наказание – намаляване на трудовото възнаграждение с 10% за срок от 6 месеца на И. В. В.- административен ръководител- окръжен прокурор на Окръжна прокуратура- [населено място].

На 21.06.2012 година, ищецът депозирал жалба срещу Решението на ВСС до ВАС на РБ, а последният с Решение № 819/17.01.2013 година, постановено по адм. дело № 9077/2012 година по описа на ВАС- Шесто отделение е отхвърлено оспорването по жалбата на И. В. В. от [населено място] срещу Решение по т.36 на Протокол № 23 от заседание на ВСС от 07.06.2012 година, с което на оспорващия в качеството му на административен ръководител- Окръжен прокурор на Окръжна прокуратура Х. за извършено дисциплинарно нарушение по смисъла на чл.307,ал.4, т.3и т.4 от ЗСВ е наложено дисциплинарно наказание по чл.308,ал.1,т.3 от ЗСВ- намаляване на трудовото възнаграждение с 10% за срок от 6 месеца.

Срещу Решението на ВАС, ищецът депозирал касационна жалба до Петчленен състав на ВАС, а с Решение № 5127/11.04.2013 година ,постановено по адм. дело № 2449/2013 година по описа на ВАС- Петчленен състав е отменено Решение №819/17.01.2013 година, постановено по адм. дело №9077/2012 година по описа на ВАС-Шесто отделение и вместо него е постановено друго, с което е отменено Решение по т.36 на Протокол № 23 от заседание на ВСС от 07.06.2012 година, с което на оспорващия в качеството му на административен ръководител- Окръжен прокурор на Окръжна прокуратура- Х. за извършено дисциплинарно нарушение по смисъла на чл.307,ал.4, т.3и т.4 от ЗСВ е наложено дисциплинарно наказание по чл.308,ал.1,т.3 от ЗСВ- намаляване на трудовото възнаграждение с 10% за срок от 6 месеца.

По делото са приложени всички събрани в хода на дисциплинарното производство доказателства, приложени са двете дела, образувани пред ВАС на РБ.

От показанията на свидетеля-В. Б.-осъществил процесуалното представителство на ищеца в хода на дисциплинарното производство се установява ,че той е осъществил това процесуално представителство,приложеното пълномощно и Договор за правна защита и съдействие са подписани от него и от ищеца на посочената в пълномощното дата, не може да представи оригинала на пълномощното и Договора за правна защита и съдействие, тъй като е изминал 5 годишен период, в който е следвало да съхранява кочана, като всички пълномощни са подредени в кочан, който е в три екземпляра, които си индикирани.

С оглед на така установената фактическа обстановка,Административен съд София-град намира предявената искова молба срещу ОД на МВР- Стара 3. за процесуално допустима, подадена от легитимирана страна и при наличие на правен интерес от предявяване. Разгледана по същество, исковата молба е частично основателна и доказана. Съображенията за това са следните:

Съгласно чл.7 от Конституцията на РБ държавата отговаря за вреди, причинени от незаконни актове или действия на нейни органи и длъжностни лица. Разпоредбата се съдържа в Глава първа на [Конституцията](#),посветена на основните начала за държавно устройство, но същата не е пряк път за защита. Тя прогласява основен принцип, осъществяването на който трябва да се уреди със закон. Такъв закон е Законът за

отговорността на държавата и общините за вреди. ЗОДОВ разграничи отговорността на два вида- отговорност за дейност на администрацията и отговорност за дейност на правозащитни органи, като в чл.1.ал.1 от ЗОДОВ е посочено, че държавата и общините отговарят за вредите, причинени на граждани и юридически лица от незаконосъобразни актове, действия или бездействия на техни органи и длъжностни лица при или по повод изпълнение на административна дейност. По силата на алинея втора, исковите по ал.1 се разглеждат по реда, установен в [Административно процесуалния кодекс](#), като местната подсъдност се определя по [чл. 7, ал. 1](#)-искът за обезщетение се предявява пред съда по мястото на увреждането или по настоящия адрес или седалището на увредения срещу органите по [чл. 1, ал. 1](#) и [чл. 2, ал. 1](#), от чиито незаконни актове, действия или бездействия са причинени вредите

В разпоредбата на чл.203 АПК е регламентиран редът за предявяване на иски за обезщетения, а за неуредените въпроси за имуществената отговорност се прилагат разпоредбите на Закона за отговорността на държавата и общините за вреди, причинени на граждани и юридически лица. Съгласно [чл. 4 от ЗОДОВ](#) дължимото обезщетение е за всички имуществени и неимуществени вреди, които са пряка и непосредствена последица от увреждането. Отговорността е обективна и не е обвързана от наличието или липсата на вина у длъжностното лице, пряк причинител на вредите. Елемент от фактическия състав на отговорността на държавата е установяване незаконосъобразността на акта, действието или бездействието на държавния орган - т. е. ако изобщо не са регламентирани в закона, или ако противоречат на материално правни и процесуални норми. Отговорността не се презюмира от закона, затова в тежест на ищеца е да установи наличието на кумулативно изискуемите се предпоставки за отговорността по [чл. 1 от ЗОДОВ](#) - незаконосъобразен акт, отменен по съответен ред, действие или бездействие на административен орган по повод изпълнение на административна дейност, настъпила вреда, причинна връзка между отменения акт, действие или бездействие и вредата. При липсата на който и да било елемент от фактическия състав не може да се реализира отговорността по чл.1 от ЗОДОВ. По аргумент от чл.205 от АПК искът за обезщетение се предявява срещу юридическото лице, представлявано от органа, от чиито незаконосъобразен акт, действие или бездействие са причинени вредите. Съгласно [Тълкувателно решение № 3 от 22.04.2005 г. по т.гр. дело № 3/2004 г.](#) на ОСГК на ВКС: "Обезщетение за вреди от незаконни административни актове, може да се иска след тяхната отмяна с решение на съда, като унищожаване, а при нищожните-с констатиране на нищожността в самия процес по обезщетяване на вредите. Когато вредите произтичат от фактически действия или бездействия на администрацията, обезщетението за тях може да се иска след признаването им за незаконни, което се установява в производството по обезщетяването. В първия случай вземането за обезщетение за вреди става изискуемо от момента на влизане в сила на решението, с което се отменя незаконния административен акт. В случай, че вредите произтичат от нищожен акт - от момента на неговото издаване.

В РЕШЕНИЕ № 333 ОТ 13.01.2014 Г. ПО АДМ. Д. № 1253/2013 Г., III ОТД. НА ВАС е посочено, че "Нормата на [чл. 1, ал. 1 от ЗОДОВ](#) не прави разграничение от какъв незаконосъобразен административен акт следва да са причинени вредите, за да възникне субективното право на увреденото лице на обезщетение на това основание. Материалноправната активна легитимация за ищеца произтича от факта на

понесените върху правната му сфера вреди вследствие от действието на противоправния нормативен акт. Правопораждащият субективното право на обезщетение юридически факт е настъпилата в правната сфера на гражданина вреда, вследствие от незаконосъобразния административен акт. Корелативно от този момент възниква отговорността на държавата за тяхната обезвреда - пасивната материалноправна легитимация. От обективна страна също така отговорността на държавата по [чл. 1, ал. 1 от ЗОДОВ](#), вр. [чл. 7 от КРБ](#) не възниква и държавата не дължи обезщетение, ако са налице вреди, но те са причинени от административен акт, който не е противоправен. Принципът на правовата държава /[чл. 4, ал. 1 от КРБ](#) не допуска да е налице период от време - между възникването на вредите и решението за отмяна, през който гражданинът да търпи вреди и да няма субективно право да ги обезщети, а държавата да няма отговорност да ги овъзмезди чрез заплащане на обезщетение. Това не е допустимо нито в областта на гражданското право, нито в областта на административното право. Правото на обезщетение възниква от момента на увреждането, което е в резултат от действие на акт, противоречащ на закона. От възникване на правото на обезщетение възниква отговорността на държавата. Активната процесуална легитимация, отнасяща се до упражняване на възникналото вече субективно право, за разлика от самото субективно право възниква от момента на отмяната на административния акт като незаконосъобразен. [Член 204, ал. 1 от АПК](#), който сочи, че искът може да се предяви след отмяната на административния акт по съответния ред, регламентира само активната процесуална, но не и материалноправна легитимация.

Предявен след отмяната на акта по съответния ред, искът цели да обезщети вреди, възникнали преди това, възникнали по време на действието на акта, от момента на тяхното причиняване. В подкрепа на това становище е следното обстоятелство: когато нормативният акт страда от толкова тежък порок, водещ до неговата нищожност, предварителна отмяна не е необходима, нито е необходимо предварително обявяване на нищожността“.

От така очертаната разпоредба е видно, че искът е осъдителен и с него се цели възмездяване на лицето, претърпяло вреди вследствие на незаконосъобразни актове, действия и бездействия. Но отговорността на държавата не е безусловна. За да бъде ангажирана, то следва да бъдат налице визираните в чл. 1 от ЗОДОВ предпоставки - незаконосъобразен акт, действие или бездействие на орган или длъжностно лице на държавата, при или по повод изпълнение на административна дейност, отменени по съответния ред, вреда от такъв административен акт, причинна връзка между постановения незаконосъобразен акт, действие или бездействие и настъпилия вредоносен резултат.

В настоящия случай на първо място, искът е насочен срещу надлежен ответник - ВСС, който е юридическо лице и надлежен пасивно легитимиран ответник по иска. Това е така, защото дисциплинарното наказание е наложено от ВСС, който съгласно чл. 16, ал. 2 от ЗСВ е постоянно действащ орган, юридическо лице със седалище С.. На следващо място, пасивно легитимирани по тези иски са съответните държавни органи - юридически лица, а не техните териториални поделения или обособени структури без правосубектност или длъжностни лица, включени в състава им, тъй като по исковете за обезщетяване на вреди, причинени на граждани, пасивно легитимиран е държавният орган - юридическо лице, с който длъжностното лице, причинител на вредата, е в трудови или служебни

правоотношения.Отговорността на държавния орган се обосновава с качеството му на възложител на работата, която се извършва в негов интерес, и с правото му на подбор на съответните длъжностни лица за изпълнение на определени трудови или служебни функции.Към момента на приемане на решението за налагане на дисциплинарно наказание-2011 година ЗСВ е действащ и ВСС е бил юридическо лице. В тази насока,неоснователен е доводът на процесуалния представител на ответника по иска, че ВСС не е пасивно легитимиран ответник по иска, тъй като той не работодател,нито възложител на работата на съответния съдия, прокурор или следовател,защото АПК сочи, че искът се предявява срещу юридическото лице, а не срещу органите и лицата ,които са издапа съответния незаконосъобразен акт. От събраните по делото доказателства е установено, че ищецът претендира заплащане на обезщетение за претърпени имуществени вреди- заплатено адвокатско възнаграждение в хода на образувано дисциплинарно производство срещу него № 14/2011 година в размер на 1000 лева, което е приключило с отмяна на наложеното дисциплинарно наказание - намаляване на трудовото възнаграждение с 10% за срок от 6 месеца и то с влязло в сила съдебно Решение на Петчленен състав на ВАС. По време на провеждане на дисциплинарното производство ЗСВ в своя член 318 *изм. ДВ. бр.33 от 30 Април 2009година* е предвиждал,че заседанията на дисциплинарния състав се провеждат при закрити врата, а изрично в нормата на чл.318,ал.2 е посочено,че привлеченото към дисциплинарна отговорност лице има право на адвокатска защита. (И.. - ДВ, бр. 33 от 2009 г.) Д. състав изяснява фактите и обстоятелствата по извършеното нарушение, като може да събира гласни, писмени и веществени доказателства, включително чрез делегиран свой член, както и да изслушва вещи лица, по реда на [Административнопроцесуалния кодекс](#). Вносителят на предложението или оправомощен от него представител, привлеченото към дисциплинарна отговорност лице и неговият защитник се изслушват от дисциплинарния състав, ако присъстват на заседанието.

От доказателствата по делото също е установено,че в хода на дисциплинарното производство ищецът се е възползвал от предоставеното му право да ползва адвокатска защита, като за целта е упълномощил адвокат Б. да го подпомага в защитата му , а отношенията между адвоката и ищеца са обективирани в Договор за правна защита и съдействие от 28.11.2011 година/представен в дисциплинарното производство, с който договор изрично е уговорено процесуално представителство по дисциплинарно дело № 14/2011 година на ВСС, адвокат Б. е взел активно участие в дисциплинарното производство и се е явил на всички проведени заседания на дисциплинарния съвет, а договореното възнаграждение в размер на 1000 лева е платено в брой/ видно от приложения по делото Договор за правна защита и съдействие.Този факт на присъствие на адвоката в хода на дисциплинарното производство не се оспорва от ответника по иска, установява се от всички приложени по делото писмени доказателства, както и от показанията на самия адвокат Б./ които настоящият съдебне състав намира за обективни и последователни/, разпитан в съдебно заседание на 16.06.2020 година, от които също се установява, че оригиналът – първият екземпляр от този Договор за правна защита и съдействие не може да бъде представен, тъй като е изтекъл 5 годишният срок, в който адвокатът следва да пази архив на водените дела и посоченото от свидетеля е в посока ,че подписът е негов ,той е написал Договора за правна защита и съдействие.

От доказателствата по делото също е видно, че е налице е отменен по установения съдебен ред като незаконосъобразен административен акт, издаден от ВСС в изпълнение на административната му дейност. Независимо от актовете, опосредяващи посоченото решение, именно от него за ищеца е възникнала вреда,

тъй като с този акт му е наложено дисциплинарното наказание.- намаляване на трудовото възнаграждение с 10% за срок от 6 месеца и то в хода на образувано дисциплинарно производство ищецът е ангажирал адвокатска защита. Но също така е вярно, че по отношение на уведомяването ,връчването на актове в дисциплинарното производство се прилага АПК,а,в АПК въпросът с разноските в административното производство също не е уреден.В Глава шеста"Оспорване на административните актове по административен ред" този въпрос изобщо не е засегнат. В глава пета „Издаване на административни актове“, Раздел първи "Индивидуални административни актове", с разпоредбата на чл. 47, ал. 2 е предвидено на лицата по чл. 44, ал. 3 от същия кодекс да "се признават пътни и други разходи" от органа, водещ производството, преди издаване на акта по нормативи, определени от министъра на финансите. Съгласно чл. 59, ал. 2, т. 6 АПК индивидуалният административен акт следва да съдържа и разпореждане относно разноските.Това задължава административния орган при издаването на административния акт да обобщи направените до момента разноски от участващите в производството страни и да ги разпреди съобразно факта по чия инициатива или по чия вина са предприети съответните процесуални действия. Налице е законова празнота и в АПК и в ЗСВ относно понесените от страната разноски в това производство. Наред с това, в Предложението на Д. съвет, не се съдържа разпореждане относно разноските.За страната, ангажирала адвокат в хода на дисциплинарното производство съществува единствено възможността да претендира като претърпени вреди направените разноски в дисциплинарното производство единствено по реда на чл. 1, ал. 1 ЗОДОВ, тъй като друг ред за защита не съществува и не е налице хипотезата на чл.8,ал.3 от ЗОДОВ/ когато закон или указ е предвидил специален начин на обезщетение, този закон не се прилага/. Това е така,защото правото на защита и правна помощ е основно конституционно право не само на гражданите, но и на юридическите лица, и упражняването му не може да се тълкува само и единствено като акт на свободната воля за договаряне на ищеца. Да се приеме противното,това би означавало да се ограничи правото на защита посредством липса на възможност да се възстановяват разноските за защитата и очевидно не е такава идеята на законодателя. Следва да бъде посочено,че разпоредбата на чл.13 от Конвенцията за защита на правата на човека и основните свободи /КЗПЧОС/, ратифицирана със закон, приет от НС на 31 юли 1992 г. ,ДВ, бр. 66 от 14.08.1992 г., обн., ДВ, бр. 80 от 2.10.1992 г., в сила от 7.09.1992 г./ урежда правото на ефективни правни средства за защита и сочи, че всеки, чиито права и свободи, предвидени в тази конвенция, са нарушени, трябва да разполага с ефикасни вътрешноправни средства за тяхната защита от съответна национална институция дори и нарушението да е извършено от лица, действащи в качеството си на представители на официалните власти.За да са ефикасни средствата за защита, те не трябва да бъдат ограничавани по никакъв начин и в нито един момент– нито в административната фаза на обжалване,нито в съдебната.

В ПРАВИЛА ЗА ДИСЦИПЛИНАРНАТА ДЕЙНОСТ НА ВИСШИЯ СЪДЕБЕН СЪВЕТ в чл.3 от същите е посочено, че дисциплинарното производство е съвкупност от последователни действия на дисциплинарно-наказващият орган и страните за установяване на основанията и определяне на вида и размера надисциплинарната отговорност на магистратите по ЗСВ.Дисциплинарното производство е вид административно производство за налагане на дисциплинарни наказания и е административна дейност. Съгласно Тълкувателно постановление №2/19.05.2015 година на ВКС и ВАС“ видът на незаконосъобразния акт, вредите от който подлежат на обезщетяване,определян по признаците, визирани в АПК,не се сочи като законов критерий за приложението на ЗОДОВ.За разлика от него, понятието

„административна дейност“ е посочено изрично както в съдържанието на правната норма на чл. 1, ал.1 ЗОДОВ, така и в нейното заглавие: „Отговорност за дейност на администрацията“. Подобен е законодателният подход и в разпоредбата на чл.2 ЗОДОВ, която установява отговорност на държавата за вреди при осъществяване на правозащитна дейност и е озаглавена „Отговорност за дейност на правозащитните органи“. Отговорността, съобразно фактическите състави на ЗОДОВ, следователно е резултат от незаконосъобразно осъществяване на публични функции-административни и правозащитни от органите на държавата, общините и съдебната власт. Спазването на законността и защитата на правопорядъка, като израз на принципа на върховенството на закона, е задължение на всички длъжностни лица и органи на публичната власт. Задълженията, които законите възлагат на административните органи в тази насока са свързани, освен с издаване на индивидуални, общи и нормативни административни актове чрез упражняване на правоприлагаща и нормотворческа дейност, и с налагане на административни наказания.

Обезщетението за имуществени вреди се определя с оглед особеностите на всеки конкретен случай и при наличие на причинна връзка с незаконните актове и дейността на администрацията.

В конкретната хипотеза, действително е налице отмяна на акт, който е издаден в резултат на административна дейност- Решение на ВСС за налагане на дисциплинарно наказание, което Решение отменено с влязло в сила съдебно Решение на 5 членен състав на ВАС. Посочената сума в размер на 1000 лева от страна на ищеца, разходи направени от него по повод образуването срещу него дисциплинарно производство и тя е във връзка с образувано и водено срещу ищеца дисциплинарно производство, в което ищецът е подпомаган от адвокат Б.. Наред с това, тогава действащият ЗСВ е предвиждал такава възможност за участие на адвокат, който до подпомага привлечения към дисциплинарна отговорност магистрат, съответно на това адвокатът е бил призван за заседанията на Д. съвет, взел е активно участие във всички заседания на Д. съвет.

От доказателствата по делото е видно, че след като е образувано дисциплинарното производство срещу ищеца, последният на дата 28.11.2011 година упълномощил адвокат Б. да осъществява процесуално представителство по дисциплинарното дело №14/2011 година, договорено е възнаграждение в размер на 1000 лева, платено в брой на същата дата..

Вредите, които претендира ищецът са настъпили в хода на дисциплинарното производство пред ВСС и то по повод образуването срещу него дисциплинарно производство. За да възникне правото на обезщетение, то следва вредите да са пряка и непосредствена последица от самия незаконосъобразен акт, издаден от орган, осъществяващ административна дейност. **„Легална дефиниция на тези понятия пряка и непосредствена последица от увраждането, законодателят не е дал нито в Закона за отговорността на държавата и общините за вреди, нито в чл. 51 от действащия Закон за задълженията и договорите, към който препраща параграф 1 от ПЗР на ЗОДОВ, нито в действалия от 1893 до 1950 г. Закон за задълженията и договорите, нито в други нормативни актове от действащото право. Както правната теория, така и съдебната практика, обаче, е приела критерии, от които да се изхожда при дефинирането на тези понятия.**

Според правната доктрина водещи при определянето на съдържанието на понятията „пряка и непосредствена последица“ са теорията за равноценността, според която един факт е причина за резултата, когато, ако този факт е липсвал, то резултатът не би настъпил, и адекватната теория, съгласно която

причина са тези условия, които причиняват резултата нормално, типично, адекватно, а не по изключение.

В практиката на Върховния касационен съд, изразена в Решение № 81/27.1.2006 г. по гр.д. № 23/2005 г. на 4 гражданско отделение на ВКС, Решение № 129/25.07.2005 г. по гр.д. № 2439/2003 г. на същото отделение на ВКС и други е възприето разбирането, че "...непосредствени вреди са тези, които по време и място следват противоправния резултат, а преки са тези, обосновават причинната връзка между противоправността на поведението на деликвента и вредите". Основавайки се на това разбиране, гражданските съдилища и Върховния касационен съд безпротиворечиво приемат като вреди по смисъла на чл. 45 във връзка с чл. 51 от ЗЗД платените от гражданин с телесно увреждане хонорари за преглед и лечение от лекар и зъболекар, платените от собственик на увредена вещ хонорари за нейното възстановяване от съответен специалист, и други подобни, макар и да няма законово задължение да бъде потърсено съдействие от специалист в съответната област. Това е така, тъй като се приема, че разходите за хонорари на тези специалисти са неотменно свързани с увреждането, че без тяхна помощ увреденото лице не би се справило адекватно с последиците от това увреждане, и че те са породени единствено и само от това увреждане, и ако то не беше налице, те не биха били направени.

Водени от това разбиране, гражданските съдилища и Върховният касационен съд безпротиворечиво приемат като пряка и непосредствена последица от увреждането по смисъла на чл. 4 от ЗОДОВ и платените от гражданите хонорари за адвокатска защита в хипотезите на т. т. 1-7 на ал. 1 на чл. 2 от ЗОДОВ, макар и адвокатската защита да не е задължителна, тъй като според тези съдилища „...разходите по ангажирането на адвокатска защита представляват непосредствена вреда от неправомерното задържане, чието пряко следствие е дължимост на хонорар, който следва да е съответен на правната защита, необходима на лицето, с оглед повдигнатото обвинение. “В този смисъл са Решение № 81/27.1.2006 г. по гр.д. № 23/2005 г. на 4 отделение на ВКС, Решение № 843/23.12.2009 г. по гр.д. № 5235/2008 г. на 4 гр. отд. на ВКС, Решение № 126/10.5.2010 г. по гр. д. № 55/2009 г. на 4 гр. отд. на ВКС, Решение № 355/3.8.2010 г. по гр. Д .№ 1651/2009 г. на 3 гр. отд. на ВКС, Решение № 433/23.6.2010 г. по гр. д. № 563/2009 г. на 4 гр. отд. на ВКС, Решение № 781/30.11.2010 г. по гр.д.№ 511/2010 г. на 4 гр. отд. на ВКС и много други.

Адвокатската защита е конституционно гарантирана от чл. 56 от Конституцията на Република България и законово регламентирана със Закона за адвокатурата дейност, която се осъществява от адвокати-лица с висше юридическо образование, които не са държавни служители и които за висококвалифицирания си труд получават хонорар от доверителя си на принципа на свободното договаряне при нормативно определен минимум. Тази защита е по закон задължителна само по определена категория дела и за определен кръг от лица, но на практика за всеки един чужденец, български гражданин без юридическо образование, а още повече за неграмотен или гражданин с начално или основно образование, би било много трудно, граничещо с невъзможното да се справи със защитата си по каквото и да е съдебно дело, особено ако насрещната страна, както е в случая с издателя на Решението за налагане на дисциплинарно анказание е държавен орган, носител на властнически правомощия, съветван и подпомаган от платени държавни служители с висше юридическо образование-юрисконсулти.

Правото на обезщетяване на вреди, причинени от непозволено увреждане, институт, познат от римското право и е бил прилаган още в българското обичайно право. Той стои в основата и на чл. 45 и следващите от действащия Закон за задълженията и договорите и изцяло на него е базиран и Закона за отговорността на държавата и общините за вреди. Член 4 от този закон предвижда, че "държавата дължи обезщетение за всички имуществени и неимуществени вреди, които са пряка и непосредствена последица от увреждането, независимо от това, дали са причинени виновно от длъжностното лице." Едно от условията на чл. 204, ал. 1 от АПК за допустимост на иска за реализиране на отговорността на държавата и общините за вреди по чл. 1, ал. 1 от ЗОДОВ е административния акт да е отменен по "съответния ред", който е обжалване по административен или/ и/ съдебен ред. Това обжалване, във всичките му фази, включително и чрез касация - за индивидуалните административни актове пред ВАС и за наказателните постановления пред административните съдилища, не е задължително да бъде осъществено с помощта на адвокат, но както бе отбелязано по-горе, гражданина изключително трудно, почти невъзможно би се справил със съдебното обжалване без неговата помощ. В подкрепа на това становище е въведеното с чл. 284, ал. 2 от ГПК задължително приподписване на касационната жалба до ВКС от адвокат, необяснимо защо не възпроизведено и в АПК.

Следователно, след като едно от условията на АПК за образуване на производство по чл. 1, ал.1 от ЗОДОВ е административния акт да е отменен по административен или /и/ съдебен ред и след като в тези производства гражданинът е ползвал адвокатска защита, защото не е могъл сам да се защити, то хонорарът, платен на адвокат за осъществяване на тази защита не е нищо друго, освен имуществена вреда, която е в пряка причинна връзка с отменения като незаконосъобразен административен акт / в случая отменено Решение на ВСС за наложено дисциплинарно наказание на една ищца/ и е непосредствена последица от него, а не неприсъщ или луксозен разход. Неразделната взаимовръзка между издданото Решение за наложена дисциплинарна санкция и потърсената от наказаното лице адвокатска защита е пряка и непосредствена, тъй като те се намират в отношение на обуславяща причина и следствие-гражданина не би потърсил адвокатска помощ, ако срещу него не е издаден акт, увреждащ неговите законни права и интереси. Безспорно, потърсената адвокатска помощ и платеният адвокатски хонорар е пряка и непосредствена последица от образуването дисциплинарно производство, приключило с издаване на Решение за налагане на дисциплинарно наказание, което е отменено по съдебен ред с влязло в сила съдебно Решение на Петчленен състав на ВАС, тъй като обжалването на този акт е законово регламентирано и е единствено средство за защита на лицето, което твърди, че не е виновно и че неговите права са накърнени неправомерно от административния орган.

В потвърждение на горния извод е и обстоятелството, че както в ЗСВ, така и в други закони и в АПК, не се предвижда друга законова възможност за осъждане на държавата да заплати на признатия за невиновен за извършено дисциплинарно нарушение направените от него разходи, включващи и адвокатски хонорар по защитата му пред Д. състав, а това е условие на чл. 8, ал.3 от ЗОДОВ за приложението на чл. 1, ал. 1 от този закон. Възникването и признаването на право на обезщетение от непозволено увреждане не е функция и не

зависи от неговия претендиран размер. Основно задължение на съда при тези производства е първо да установи дали искането се основава на действително настъпил в житейския мир правно релевантен факт - издаден незаконосъобразен акт, отменен по съответния ред с помощта на адвокатска защита, за която ищецът е заплатил хонорар, и едва след това да установи неговия действителен размер.“

С т. 1 на [ТР № 6/06.11.2013 г.](#) С т. 1 на [ТР № 6/06.11.2013 г. по т.д. № 6/2012 г.](#) ОСГТК на ВКС е прието, че съдебни разноси за адвокатско възнаграждение се присъждат, когато страната е заплатила възнаграждението. В договора следва да е вписан начина на плащане - ако е по банков път, задължително се представят доказателства за това, а ако е в брой, то тогава вписването за направеното плащане в договора за правна помощ е достатъчно и има характера на разписка.

Безспорно образуваното Дисциплинарно производство и Договорът за правна защита и съдействие от 28.11.2011 година се намират в отношение на обуславяща причина и следствие – ако не бе образувано Дисциплинарното производство, нямаше да бъде ангажирана правна защита/ и то при съобразяване, че към момента на сключване на Договора за правна защита и образуване на дисциплинарното производство ЗСВ в чл.318,ал.2 от същия е предвиждал възможност на привлечения към дисциплинарна отговорност магистрат да бъде подпомаган в защитата си от адвокат. Ето защо, въпреки че адвокатската защита черпи своето правно основание от Договора за правна защита и съдействие, който по съществото си е Договор за поръчка, той не прекъсва причинно-следствената връзка между незаконосъобразния акт на държавния орган и претърпяната вреда. Образуваното дисциплинарно производство е *conditio sine qua non*/ условие, без което не може/ и служи като единствено фактическо основание за извършване на разходите за правни услуги, минималният размер на които е нормативно определен. Направеният разход за адвокатско възнаграждение при упражняване на основното право на защита е в пряка връзка с незаконосъобразното решение за налагане на дисциплинарно наказание – намаляване на трудовото възнаграждение с 10% за срок от 6 месеца, ако то не бе издадено и не бе образувано дисциплинарно производство, ищецът не би ангажирал адвокатска защита по повод образуваното дисциплинарно производство.. Единствената възможност на ищеца да възстанови направените разходи за това производство, с които безспорно е намалено имуществото му, е тази да претендира обезщетяването им по реда на ЗОДОВ.

Неоснователен е доводът на процесуалния представител на ответника по иска, че заплатената сума в размер на 1000 лева – адвокатско възнаграждение не представлява пряка и непосредствена последица от увреждането. Напротив – ако не бе образувано дисциплинарното производство и не бе наложено дисциплинарно наказание на ищеца, то той не би ангажирал адвокат. Да вярно е, че ангажирането на адвокат в това производство не е задължително, но също така е вярно, че само този факт не може да доведе до извод, че липсата на задължителност не е в пряка причинна връзка с образуваното дисциплинарно производство и наложеното дисциплинарно наказание, още повече, че на всеки е предоставено право да защити правата и интересите си и това право е и конституционно установено.“

В случая и при казаното по-горе, доказа се, че вредите са пряка и непосредствена последица от отмяна на наложеното дисциплинарно наказание на ищеца – намаляване на трудовото възнаграждение с 10% за срок от 6 месеца и безспорно е налице причинна връзка по [чл. 4 от ЗОДОВ](#). Преки са само тези вреди, които са типична, нормално настъпваща и необходима последица от вредоносния резултат, т. е. които са адекватно следствие от увреждането. Непосредствени вреди са тези, които са настъпили по време и място, следващо противоправния резултат. В

конкретния случай, вредите, които се претендират са пряка и непосредствена последица от отмяна на наложеното дисциплинарно наказание с Решение на ВСС от страна на ВАС на РБ.

От доказателствата по делото се установи, че ищецът в действителност е заплатил адвокатски хонорар в размер на 1000 лева в хода на производството пред Дисциплинарния състав на ВСС и в хода на образуваното дисциплинарно производство пред ВСС, този адвокатски хонорар е заплатен по време на дисциплинарното производство пред ВСС, респективно на това са направени по време на водене на дисциплинарното производство пред ВСС. **В този** смисъл, този разход за заплатеното адвокатско възнаграждение е типичен и присъщ, както и необходим за надлежното упражняване на право на защита в образуваното срещу ищеца дисциплинарно производство пред ВСС и безспорно е пряка и непосредствена последица от отмяната на Решението за налагане на дисциплинарно наказание и ако то не бе образувано, самият привлечен към дисциплинарна отговорност магистрат-ищец в настоящото производство не би го направил и претърпените вреди-имуществени са свързани с ангажиране на адвокатска защита в образуваното срещу него дисциплинарно производство пред ВСС. Всичко това сочи, че ако не бе образувано дисциплинарното производство пред ВСС, ищецът не би предприел действия по защита си и не би упражнил предоставеното му право да има адвокат, който да го подпомага в защитата си и от там не би направил този разход, свързан с ангажиране на адвокат, при което безспорно е налице увреждане в имуществената сфера на ищеца, довело до намаляване на неговия патримониум. Вредата е неблагоприятна последица, която накърнява правната сфера на едно лице. Вредите се делят на две големи групи: имуществени (материални) вреди и неимуществени (морални) вреди. Имуществените вреди накърняват имуществената сфера на лицата. Това са правото на собственост, ползване, строеж, сервитут, правото на надстрояване, пристрояване, подстрояване, различните субективни права на вземане, наследствени права и т.н. При договорната отговорност се носи отговорност за имуществени вреди. От своя страна, имуществените вреди се делят на претърпени загуби и пропуснати ползи. Претърпяна загуба е онази разлика в имуществото на лицето, която се получава след неизпълнение на задълженията на другата страна по договора и при нея се съпоставя наличното имущество на изправната страна по време на възникването на задължението и наличното имущество на страната след неизпълнението на задължението и тази разлика се нарича претърпяна загуба. Пак в ТР № 1/15.03.2017 година на ВАС е посочено, че делата за обезщетения по чл. 1, ал. 1 от ЗОДОВ са искиви производства, те се развиват по правилата на ГПК, доколкото материята не е уредена от АПК, и в тях страните могат да представят всички относими доказателства в подкрепа на твърденията си, да навеждат всякакви доводи в тяхна защита, да правят възражения и да се защитават с всички допустими от закона средства. Институтът на обезщетението от неправомерно увреждане не е и не може да се превърне обаче в средство за неоснователно обогатяване, поради което и съдът, спазвайки принципа на справедливостта и съразмерността, следва да присъди само и единствено такъв размер на обезщетение, който да отговаря на критериите на чл. 36, ал. 2 от Закона за адвокатурата - да е „обоснован и справедлив“, т.е да е съразмерен на извършената правна защита и съдействие и да обезщети страната за действително понесените от нея вреди от причиненото и от държавния орган неправомерно увреждане, без да накърнява или да облагодетелства интересите на която и да е от страните в производството“

Всичко това сочи, че в Дисциплинарното производство пред ВСС ищецът е претърпял имуществени вреди, тъй като е заплатил адвокатско възнаграждение в посочения

размер от 1000 лева и по този начин той е претърпял имуществена вреда, която е пряка и непосредствена последица от отмяната на решението на ВСС, с което на ищеца е наложено дисциплинарно наказание – намаляване на трудовото възнаграждение с 10% за срок от 10 месеца. Вредата е доказана както по основание, така и по размер и касае периода след образуване на дисциплинарното производство срещу ищеца до постановяване на отменителното решение на петчленен състав на ВАС на РБ. Това обедняване/ претърпяна загуба/ безспорно е настъпило в имуществената сфера на ищеца и то на дата 28.11.2011 година/ когато е платено адвокатското възнаграждение от страна на ищеца в брой на адвоката и затова заплатената сума от 1000 лева за адвокатска защита във връзка с образувано дисциплинарно производство срещу ищеца следва да се квалифицира като вреда, непосредствено произтичаща от отменено незаконосъобразно решение на ВСС, с което на ищеца е наложено дисциплинарно наказание. Вредата е и доказана до този размер. Що се касае до твърдението на ответника по иска, че адвокатското възнаграждение е прекомерно и същото следва да бъде редуцирано по реда на чл. 78, ал. 5 от ГПК и то в това производство, настоящият съдебен състав намира искането за допустимо, тъй като в Тълкувателно решение №1/15.03.2017 година на ВАС по Тълкувателно дело №2/2016 година е посочено, че „Възникването и признаването на право на обезщетение от непозволено увреждане не е функция и не зависи от неговия претендиран размер. Основно задължение на съда при тези производства е първо да установи дали искането се основава на действително настъпил в житейския мир правно релевантен факт - издадено незаконосъобразно наказателно постановление, отменено по съответния ред с помощта на адвокатска защита, за която ищецът е заплатил хонорар, и едва след това да установи неговия действителен размер.

Възражението по чл. 78, ал. 5 от ГПК за прекомерност на платения адвокатски хонорар при несъответствие с действителната фактическа и правна сложност на делото и възможността на съда да го намали до минималния такъв, определен от Наредбата по чл. 36, ал. 2 от Закона за адвокатурата, е действително една от възможностите на страната, в случая държавата, да защити правата си и да не позволи на ответната страна да бъде присъден хонорар, несъответстващ на критериите на този член от закона - „справедлив и обоснован“. Делата за обезщетения по чл. 1, ал. 1 от ЗОДОВ са иски за производство, те се развиват по правилата на ГПК, доколкото материята не е уредена от АПК, и в тях страните могат да представят всички относими доказателства в подкрепа на твърденията си, да навеждат всякакви доводи в тяхна защита, да правят възражения и да се защитават с всички допустими от закона средства. Институтът на обезщетението от непозволено увреждане не е и не може да се превърне обаче в средство за неоснователно обогатяване, поради което и съдът, спазвайки принципа на справедливостта и съразмерността, следва да присъди само и единствено такъв размер на обезщетение, който да отговаря на критериите на чл. 36, ал. 2 от Закона за адвокатурата – да е „обоснован и справедлив“, т.е. да е съразмерен на извършената правна защита и съдействие и да обезщети страната за действително понесените от нея вреди от причиненото и от държавния орган непозволено увреждане, без да накърнява или да облагодетелства интересите на която и да е от страните в производството“.

В конкретния случай, тъй като заплатеното адвокатско възнаграждение е по повод защитата в Дисциплинарното производство, приключило с издаване на Решение за налагане на дисциплинарно наказание на ищеца, което е отменено от Петчленен състав на ВАС, то възражението за прекомерност на заплатеното адвокатско

възнаграждение следва да бъде разгледано в светлината на чл.78,ал.5 от ГПК.Нормата на чл.78,ал.5 от ГПК предвижда,че при прекомерно възнаграждение за адвокат без оглед на действителната правна и фактическа сложност на делото съдът може по искане на страната да присъди по-нисък размер на разноските в тази им част,но не по-малко от минимално определения размер съобразно [чл. 36 от Закона за адвокатурата](#). В тази норма е предоставено право на съда да прецени дали да намали адвокатското възнаграждение,като законодателят само е ограничил минималната долна граница, под която не може да бъде определено адвокатско възнаграждение. Вярно е,че нормата на чл.78,ал.5 ГПК предоставя право на съда по искане на страната,ако заплатеното от страната възнаграждение за адвокат е прекомерно съобразно действителната правна и фактическа сложност на делото,да може по искане на насрещната страна да го намали до долна граница,под която не може да се намали възнаграждението-не по-малко от минималния размер,предвиден в Закона за адвокатурата, но съдът не е обвързан с максималния размер,които може да присъди възнаграждение, при условие, че е доказано като заплатено. В чл.78,ал.5 от ГПК е предоставено право на съда, като законодателят е използвал израза „ може“,което сочи на свободна преценка на съда да намали или не възнаграждението,но само при депозирано искане от странатаза намаляване на разноските.

От приложения Договор за правна защита и съдействие от 28.11.2011 година е видно, че обемът на представителната власт на адвоката е да осигури съдействие и защита по Дисциплинарно производство №14/2011 година на ВСС. Установено е,че адвокат Б. е депозирал писмено възражение в производството,участвал е и присъствал на всички проведени заседания на Д. съвет.Но самото дисциплинарно производство не се отличава с правна и фактическа сложност. Наред с това, по време на сключване на Договора за правна защита и съдействие-28.11.2011 година , действащата Наредба за минималните адвокатски възнаграждения не е предвиждала минимално възнаграждение при защита в хода на дисциплинарно производство, като по аргумент от § 1 от ДР на Наредбата за непредвидените в тази наредба случаи възнаграждението се определя по аналогия. От своя страна, в редакцията,действаща към момента на сключване на Договора за правна защита и съдействие 28.11.2011 година, чл.8 от Наредбата /Обн. ДВ. бр.64 от 23 Ю. 2004г. е сочел, че за защита по административни дела възнаграждението се определя съобразно разпоредбите на чл. 7, ал. 1, т. 4 и ал. 2 В чл.7, ал.1,т.4 от Наредбата е посочено, че за защита по граждански дела възнагражденията са- за други неоценяеми искове - 150 лева. В конкретния случай , полагащото се възнаграждение за защита в дисциплинарното производство, определено по аналогия възлиза на 150 лева/ за други неоценяеми искове/, при което заплатеното адвокатско възнаграждение в размер на 1000 лева е прекомерно и същото следва да бъде редуцирано до минималния размер на възнаграждението, посочено в Наредбата от 150 лева.

В отговор на преюдициално запитване по т. 1 на Решение от 23.11.2017 г. по съединени дела С-427/16 и С-428/16 на СЕС, първи състав, според който разпоредбата на чл. 101, § 1 ДФЕС вр. чл. 4, § 3 Д. трябва да се тълкува в смисъл, че национална правна уредба като разглежданата в главните производства, съгласно която, от една страна,адвокатът и неговият клиент не могат – под страх от дисциплинарно производство срещу адвоката – да договорят възнаграждение в по-нисък от минималния размер, определен с наредба, приета от професионална организация на адвокатите като Висшия адвокатски съвет (България), и от друга страна, съдът няма право да присъди разноски за възнаграждение в по-нисък от минималния размер, би могла да ограничи конкуренцията в рамките на вътрешния пазар по смисъла на чл. 101, § 1 ДФЕС. Всеки съд следва да прецени дали с оглед на

конкретните условия за прилагането ѝ такава правна уредба действително отговаря на легитимни цели и дали така наложените ограничения се свеждат до това, което е необходимо, за да се осигури изпълнението на тези легитимни цели.

Приложението на правото на Европейския съюз, включително на тълкуването, дадено от СЕС по цитираното преюдициално запитване е служебно императивно задължение на всяка национална юрисдикция във всяко нейно производство и е без значение дали насрещната страна е правила или не възражение за прекомерност против адвокатския хонорар, претендиран от молителя.

Националният съд не може да се преструва, че не е постановявано такава тълкуване на общностната правна уредба от СЕС, нито може да чака националният законодател да създаде национална правна уредба, която да предвижда някакъв нарочен механизъм за прилагането на тълкуването. Напротив, националният съд е длъжен сам да приложи разпоредителната част от тълкуването, като тълкувателна правна норма със собствен регулативен потенциал. В изпълнение на това си задължение, настоящият съдебен състав намира, че адвокатската професия е свободна професия, чието упражняване представлява самостоятелен икономически риск. Ето защо трудът на адвоката не е равен и не може да бъде равен непременно на труда на юрисконсулта (каквото пълномощник е защитаващ ответника по иска и не зависи от размерите на юрисконсултското възнаграждение по чл. 25, ал. 1 от Наредба за заплащането на правната помощ – арг. чл. 78, ал. 8 ГПК, ред., ДВ, бр. 8/2017 г. Адвокатският хонорар обаче не може и е непременно да е много по-висок, особено по дела, които не се отличават с фактическа и правна сложност. В принципен план съгласно чл. 6, ал. 3 Закона за адвокатурата без полагане на изпит за адвокати се вписват кандидати с юридически стаж от пет години (вкл. и най-вече юрисконсултите). Очевидно, в очите на законодателя трудът на юрисконсултите като юристи е съпоставим или поне не много по-малко ценен от труда на адвокатите. Адвокатското възнаграждение съответно, за да не доведе до ограничаване на конкуренцията, не трябва да е значително по-голямо от това на юрисконсултите, поне по делата, които не се отличават с фактическа и правна сложност и са с малък обем на процесуални действия. Диапазоните на юрисконсултското възнаграждение по иски дела са 100-300 лева. В случая българската правна уредба не съдържа каквото и да било точен критерий, който би могъл да гарантира, че определените от Висшия адвокатски съвет минимални размери на адвокатските възнаграждения са справедливи и обосновани при зачитане на общия интерес. Освен това единствената форма на контрол, който се упражнява от публичен орган върху наредбите на Висшия адвокатски съвет за определяне на минимални размери на адвокатските възнаграждения, е контролът на Върховния административен съд, като този контрол е ограничен до това дали тези наредби са в съответствие с Конституцията и българските закони. Запитващата юрисдикция следва да провери дали с оглед на конкретните условия за прилагането ѝ такава правна уредба действително отговаря на легитимни цели и дали така наложените ограничения се свеждат до това, което е необходимо, за да се осигури изпълнението на тези легитимни цели. На тази плоскост, съдът намира, че заплатеното адвокатско възнаграждение е прекомерно и следва да бъде редуцирано до минималния размер, предвиден в чл. 7, ал. 2 от Наредбата – 150 лева, [javascript:z\(3997039,0,23929\)](#)

На тази плоскост, длъжното възнаграждение, което следва да се присъди като обезщетение е в размер на 150 лева. До този размер следва да бъде редуцирано заплатеното адвокатско възнаграждение за производство пред Д. съвет на ВСС и в полза на ищеца следва да се присъди обезщетение за претърпени вреди от отмяната на наложеното дисциплинарно наказание – намаляване на трудовото възнаграждение

с 10 % за срок от 6 месеца именно в този размер, който е доказан и справедлив и съответен на оказаната правна помощ, така е и обоснован до този размер. Искът е основателен и доказан именно до този размер, а за разликата над 150 лева до предявения размер от 1000 лева- следва да бъде отхвърлен като неоснователен и недоказан. Възражението за прекомерност на адвокатското възнаграждение е основателно.

Всичко това води до извод, че всички елементи от фактическия състав на отговорността, визириани в чл.1 от ЗОДОВ са налице, което прави исковата претенция основателна и доказана до размер от 150 лева и предполага осъждане на ответника да заплати посоченото обезщетение в размер на 150 лева-редуцирано заплатено адвокатско възнаграждение по осъществяване на процесуално представителство по Дисциплинарно дело № 14/2011 година пред ВСС. В този смисъл е РЕШЕНИЕ № 2957 ОТ 25.02.2020 Г. ПО АДМ. Д. № 550/2019 Г., III ОТД. НА ВАС.

Неоснователен е доводът на процесуалния представител на ответника по иска, че исковите са погасени по давност. На първо място, т.4 то ТР №3/2004 година на ОСГК на ВКС сочи, че, при незаконни актове на администрацията началният момент на забавата и съответно на дължимостта на законната лихва върху сумата на обезщетението, както и началният момент на погасителната давност за предявяване на иска за неговото заплащане, е влизане в сила на решението, с което се отменят унищожавемите административни актове, при нищожните – това е моментът на тяхното издаване, а за незаконни действия, или бездействия на административните органи – от момента на преустановяването им. Това е така, защото началният момент на забавата за плащане на обезщетение за вреди от незаконни актове на администрацията, съответно на задължението за плащане на законна лихва, е моментът на влизане в сила на решението за отмяна на административния акт, тъй като тогава се счита завършен фактическият състав на имуществената отговорност по [чл. 1, ал. 1 от Закона за отговорността на държавата и общините за вреди](#). В този смисъл е приетото по [Тълкувателно решение № 3 от 22.04.2005 г. по гр. дело № 3/2004 г.](#) на Общото събрание на гражданската колегия на Върховния касационен съд. От друга страна по аргумент от §1 от ДР на ЗОДОВ за неуредените въпроси се прилагат гражданските и трудовите закони. Давността като правен институт е уредена в ЗЗД – чл.110, според който с изтичане на петгодишна давност се погасяват всички вземания, за които законът не предвижда друг срок. Сочената от страна на процесуалния представител на ответника по иска кратка тригодишна давност не може да намери приложение, защото вземането за обезщетение не е от неизпълнен договор. На тази плоскост от влизане в сила на решението за отмяна на дисциплинарното наказание- 11.04.2013 година е започнал да тече петгодишният давностен срок за подаване на исковата молба, като в случая същата е подадена на дата 25.11.2016 година пред СРС и съответно на това не е изтекъл предвиденият 5 годишен давностен срок. Обстоятелството, че искът е подаден пред ненадлежащия съд, не води до извод, че при изпращане на исковата молба на надлежния съд започва да тече нова давност от момента на образуване на производството пред надлежния съд. В чл.118 от ГПК-Проверка на подсъдността е посочено, че всеки съд сам решава дали започнатото пред него дело му е подсъдно. Ако съдът прецени, че делото не му е подсъдно, той го изпраща на надлежния съд. В този случай делото се смята за висящо пред този съд от деня на подаване молбата пред ненадлежащия съд, като извършените от последния действия запазват силата си.

По иска за заплащане на законната лихва върху сумата от 000

лева,считано от подаване на исковата молба -25.11.2016 година до окончателното изплащане на сумата

Задължението за лихва има акцесорен характер и следва съдбата на главното вземане. Предвид обстоятелството,че искът за заплащане на обезщетение за имуществени вреди е частично основателен, настоящият съдебен състав намира,че и исковата претенция за заплащане на законната лихва от предявяване на иска 25.11.2016 година до окончателното изплащане на сумата е частично основателна.

По иска за заплащане на мораторна лихва за забава от влизане в сила на решението за отмяна на решението на ВСС- 24.11.2013 година до датата на предявяване на иска- 24.11.2016 година в размер на 305,34 лева.

Настоящият съдебен състав намира този иск за неоснователен и недоказан. В ЗОДОВ няма изрична правна норма ,която да сочи на дължимост на мораторна лихва върху обезщетението,при което следва да намери приложение нормата на чл.86 от ЗЗД. В съответствие с разпоредбата на [чл. 86, ал. 1 от ЗЗД](#) във вр. с [чл. 84, ал. 2 от ЗЗД](#) и в конкретната хипотеза налице е безсрочно задължение, за което длъжникът изпада в забава, след като бъде поканен от кредитора/ РЕШЕНИЕ № 16917 ОТ 17.12.2013 Г. ПО АДМ. Д. № 2366/2013 Г., III ОТД. НА ВАС, и Решение № 667 по гр. д. № 1816 за 2008 г. на I ГО/ като изпадането на длъжника в забава да изплати обезщетението по чл.1 от ЗОДОВ е обусловено от отправянето на покана до него преди предявяването на иска,тъй като няма определен срок, в който следва да заплати определената парична сума като обезщетение. Това разрешение е напълно съответно на тълкуването, дадено в ТР № 3 по гр. д. № 3/95 г. на ОСГК относно момента, от който се дължи лихва върху обезщетение. Съгласно т. 4 от цитираното Тълкувателно решение, вземането за обезщетение става изискуемо от датата на влизане в сила на решението за отмяна на незаконосъобразния административен акт. От този момент ответникът изпада в забава и се дължи мораторна лихва, но само и единствено,ако същият е бил надлежно поканен да заплати полагащото се обезщетение и въпреки отправената покана, не е заплатил обезщетението.

В конкретния случай на първо място, началният момент на претендираната и наречена законна лихва/ която всъщност е мораторна лихва за забава/ е не от датата на влизане в сила на решението на Решението на ВАС 11.04.2013 година, а от 24.11.2013 година до 24.11.2016 година и това е в разрез с цитираното Тълкувателно решение,още повече, че съдът не притежава правомощия да изменя иска/ в това число и да определя друг период,различен от заявения от ищеца,тъй като това право е предоставено само и единствено на ищеца. На второ място, по делото липсват доказателства ищецът да поканил ВСС да заплати полагащото се обезщетение и да е налице отказ за заплащането му, при което липсва и втората предпоставка-покана за заплащане на обезщетение. На следващо място,на дата 24.11.2016 година не е подадена исковата молба,а това е станало на дата 25.11.2016 година. Всичко това води до недоказаност и неоснователност на този иск и предпоставя отхвърлянето му .

С оглед изхода на спора,претенцията на ищеца за присъждане на разноски е частично основателна и в негова полза следва да се присъдят разноски съобразно с уважената част от иска по реда на чл.10 от ЗОДОВ. В негова полза следва да се присъди заплатената държавна такса в пълен размер от 10 лева/ която е дължима в производствата по ЗОДОВ/ а не заплатената от ищеца в размер на 100 лева пред СРС/, защото внесената в повече държавна такса се дължи не на грешка на съда – АССГ,а на погрешно подаване на иска от страна на ищеца пред СРС/ която именно е дължима за образуването на делото, съгласно чл. 9а от ЗОДОВ, във връзка с чл. 2а, т. 1 от Тарифата за държавните такси, които се събират от съдилищата по

реда на ГПК,а за внесената по преценка на ищеца по-голяма по размер сума от дължимата държавна такса в тази насока, не може да се иска осъждане на ответника, предвид това, че така направените допълнителни разноски не са били необходими за образуване на производството по настоящото дело/ и адвокатско възнаграждение. В производството пред СРС ищецът е ползвал адвокатска защита от адвокат Р. Х., като в представения Договор за парвана защита и съдействие е договорено адвокатско възнаграждение в размер на 500 лева,платено в брой. От своя страна адвокат Х. е преупълномощила адвокат М. М. с правата по даденото и пълномощно ,който е взел участие в производството пред СРС и пред АССГ. На тази плоскост,в полза на ищеца следва да се присъдят разноски съобразно с уважената част иска-ДТ в пълен размер от 10 лева и адвокатско възнаграждение в размер на 59 лева, Съдебните разноски са разходите на страните,произтичащи от участието им в административното производство.Всяка от страните по делото е отговорна за направените разноски.Отговорността за разноски по принцип е обективна/ безвиновна/, защото загубила спора страна отговаря за разноски, дори ако е положила най- голямо старание да води процеса добросъвестно. Съгласно разпоредбата на чл.81 от ГПК, по присъждането на разноски, съдът се произнася във всеки акт,с който приключва разглеждането на делото в съответната инстанция.Отговорността за разноските е гражданско облигационно отношение, то произтича от процесуалния закон и е уредено от него.

Неоснователно е искането на ответника по иска за присъждане на юрисконсултско възнаграждение.Задължението за разноски произтича от неоснователно предизвикания правен спор и тежестта за тях е за страната, която неоснователно е предизвикала същия. С разпоредбата на [чл. 10, ал. 2 от ЗОДОВ](#), е предвидено, че ако искът за обезщетение бъде отхвърлен изцяло или искът бъде оттеглен изцяло, или при отказ изцяло от иска, ищецът дължи заплащане на разноските по делото. С тази разпоредба е предвидено специално ограничение относно начина на разпределяне на разноски, направени в производства по [Закона за отговорността на държавата и общините за вреди](#). Тази специална законова норма изключва прилагането на общите правила, регламентирани в [Гражданския процесуален кодекс](#) и [Административнопроцесуалния кодекс](#) по отношение на разпределянето на отговорността за разноски. Изводът се налага и с оглед специалната разпоредба на [чл. 10, ал. 3 от ЗОДОВ](#), която предвижда, че ако искът бъде уважен изцяло или частично, съдът осъжда ответника да заплати разноските по производството, както и да заплати на ищеца внесената държавна такса. Посочените специални разпоредби предвиждат при частично уважаване на исковата претенция, какъвто е настоящия случай, ищецът да не дължи заплащане на разноски пропорционално на отхвърлената част, а задължението за заплащането на разноските в тази хипотеза е възложено изцяло на ответника. Хипотезите, при които ищецът дължи разноски са изрично посочените в [чл. 10, ал. 2 от ЗОДОВ](#). Нормата ясно разпорежда, че ищецът дължи разноски сторени от ответника само при изцяло отхвърлен иск, но не и при частично уважен иск, както е в случая. Наред с това,вярно е ,че съгласно нормата на чл.10,ал.4 от ЗОДОВ -(Нова - ДВ, бр. 94 от 2019 г.)-съдът осъжда ищеца да заплати на ответника възнаграждение за един адвокат, ако е имал такъв, съразмерно с отхвърлената част от иска, а в полза на юридическите лица се присъжда възнаграждение, ако те са били защитавани от юрисконсулт, чийто размер не може да надхвърля максималния размер за съответния вид дело, определен по реда на [чл. 37 от Закона за правната помощ, но тази норма няма обратно действие](#) и изрично с Преходните и заключителни разпоредби КЪМ ЗАКОНА ЗА ИЗМЕНЕНИЕ И ДОПЪЛНЕНИЕ НА ЗАКОНА ЗА ОТГОВОРНОСТТА НА ДЪРЖАВАТА И ОБЩИНИТЕ ЗА ВРЕДИ(ОБН. - ДВ, БР. 94 ОТ 2019 Г.) с§ 6. (1) е посочено, че [този закон](#) се

прилага за предявените искиви молби, подадени след влизането му в сила, а неприключилите до влизането в сила на този закон производства се довършват от съдилищата, пред които са висящи, включително при последвало въззивно и касационно обжалване, а в конкретния случай производството е образувано на дата 28.11.2016 година пред ненадлежащия съд- СРС.

Воден от горното и на основание чл.203 АПК,вр.с чл.1,ал.1 от ЗОДОВ, Административен съд София-град

Р Е Ш И :

ОСЪЖДА ВИСШ СЪДЕБЕН СЪВЕТ ДА ЗАПЛАТИ НА И. В. В. ОТ ГР. Х. СУМАТА ОТ 150 ЛЕВА, ПРЕДСТАВЛЯВАЩА ОБЕЗЩЕТЕНИЕ ЗА ПРЕТЪРПЕНИ ОТ НЕГО ИМУЩЕСТВЕНИ ВРЕДИ-заплатено адвокатско възнаграждение в хода на образувано Дисциплинарно производство №14/2011 година пред ВСС,настъпили вследствие отмяна на Решение по т.36 на Протокол № 23 от заседание на ВСС от 07.06.2012 година, с което на И. В. В.- административен ръководител на Окръжна прокуратура-Х. е наложено дисциплинарно наказание по чл.308,ал.1,т.3 от ЗСВ-намаляване на трудовото възнаграждение с 10% за срок от 6 месеца с Решение № 5127/11.04.2013 година по адм. дело №2449/2013 година по описа на ВАС- Петчленен състав,ведно със законната лихва върху посочената сума от датата на подаване на исковата молба 25.11.2016 година до окончателното изплащане на сумата.

ОТХВЪРЛЯ ИСКА НА И. В. В. ОТ ГР. Х. СРЕЩУ ВИСШ СЪДЕБЕН СЪВЕТ ЗА ЗАПЛАЩАНЕ НА ОБЕЗЩЕТЕНИЕ ЗА ПРЕТЪРПЕНИ ИМУЩЕСТВЕНИ ВРЕДИ-заплатено адвокатско възнаграждение в хода на Дисциплинарно производство № 14/2011 година пред ВСС,настъпили вследствие отмяна на наложено дисциплинарно наказание по чл.308,ал.1,т.3 от ЗСВ- намаляване на трудовото възнаграждение с 10% за срок от 6 месеца с Решение № 5127/11.04.2013 година по адм. дело №2449/2013 година по описа на ВАС- Петчленен състав ЗА РАЗЛИКАТА НАД 150 ЛЕВА ДО ПРЕДЯВЕНИЯ РАЗМЕР ОТ 1000 ЛЕВА, ведно с лихвата за забава върху посочената сума от датата на подаване на исковата молба 25.11.2016 година до окончателното изплащане на сумата, както и иска за заплащане на мораторна лихва за забава върху сумата от 1000 лева от 24.11.2013 година до окончателното изплащане на сумата.

ОСЪЖДА ВИСШ СЪДЕБЕН СЪВЕТ ДА ЗАПЛАТИ НА И. В. В. ОТ ГР. Х. СУМАТА ОТ 69 ЛЕВА – ЗАПЛАТЕНА ОТ НЕГО ДЪРЖАВНА ТАКСА И АДВОКАТСКО ВЪЗНАГРАЖДЕНИЕ СЪОБРАЗНО С УВАЖЕНАТА ЧАСТ НА ИСКОВЕТЕ.

ОТХВЪРЛЯ ИСКАНЕТО НА ВИСШ СЪДЕБЕН СЪВЕТ ЗА ПРИСЪЖДАНЕ НА ЮРИСКОНСУЛТСКО ВЪЗНАГРАЖДЕНИЕ СЪОБРАЗНО С ОТХВЪРЛЕНАТА ЧАСТ ОТ ИСКОВЕТЕ.

НА ОСНОВАНИЕ ЧЛ.138,АЛ.1 АПК ,ПРЕПИС ОТ РЕШЕНИЕТО ДА СЕ ИЗПРАТИ НА СТРАНИТЕ.

Решението подлежи на касационно обжалване пред ВАС на РБ в 14 дневен срок от получаване на препис от същото,съгласно разпоредбата на чл.211,ал.1 АПК.

СЪДИЯ:

